

1.11 הקושי בפענוח תוואי המסע

קורא יקר,

בשלב זה ברצוני לשתף עמך מספר תובנות לגבי הסיבות שבגללן פענוח תוואי המסע היה כה קשה.

המסע מתואר בשלושה מקטעי טקסט, המשלימים זה את זה (ראה הטבלה שבעמוד הבא):

1. המקטע הראשון כולל את ספר שמות, ספר ויקרא וספר במדבר (עד פרק יט'). המאורעות מתוארים בו ברציפות עפ"י סדר התרחשותם בזמן, וגם התנועה היא רציפה ממקום אחד למקום הסמוך אליו. במקטע זה מתוארים האירועים החל מהיציאה מסוכות ועד ההגעה הראשונה אל קדש, שם ה' גזר לכלות את הדור במדבר עקב דיווח המרגלים. עד שלב זה חלפה כשנה מאז היציאה ממצרים.
2. במקטע השני, המתחיל בספר במדבר פרק כ', שעון הזמן מדלג פתאום לתחילת שנת ה-40, אז העם מגיע לקדש בפעם השנייה. גם מקטע זה רציף (בזמן ובגיאוגרפיה), ומסתיים בפרק לב', עם החניה בערבות מואב לקראת חציית הירדן. שים לב, בין סוף המקטע הראשון ותחילת המקטע השני יש פער בן 38 שנים בתיאור המקראי.
3. המקטע השלישי (במדבר, פרק לג) הוא רשימת חניות המסע, אותן תעד משה בדיעבד.

הקושי לפענח את התוואי נובע מהפער שבין שני צידי הטבלה: בחלקים אחדים של המסע מקטע 3 מפורט יותר ממקטעים 1-2, ובאחרים דווקא ההיפך¹. יחד עם זאת חשוב לשים לב שהמקטעים משלימים זה את זה, ובהחלט ניתן לסנכרן בין צידי הטבלה בעזרת המקומות המופיעים בשניהם².

ובכל זאת, נראה להלן שהמקרא מציב בפנינו שתי תעלומות:

היכן היה המסע ב- 38 השנים שבין מקטעים 1 ו- 2 ?

המקרא אינו מספק מידע גיאוגרפי אודות התקופה. לתעלומה זו מצטרפת תעלומה נוספת:

משה היה בן 18 כשברח ממצרים וחזר אליה בן 80³.

איפה היה ומה עשה במשך 62 שנה ??

שתי תעלומות אלה קשורות זו לזו:

באשר לתעלומה הראשונה, להלן אוכיח שבני ישראל נדדו **בחצי-האי ערב** במשך 38 השנים האבודות. באשר לשנייה, היא תבואר בפרק הדין **במשה**, שם ניווכח **שמשה היה המלך של חצי-האי ערב**.

¹ שים לב לכך ששני הצדדים תואמים לחלוטין בשלבי הראשונים של המסע, דהיינו עד ההגעה לחצרות. זו הסיבה שעניין זה מובא דווקא כאן, לאחר הצגת המקום חצרות, כאשר ההבדלים מתחילים להופיע.

² מידע מועט נוסף אודות התוואי ניתן למצוא גם בתחילת ספר דברים. מידע גיאוגרפי נוסף ניתן לדלות גם מתוך הספרים: יהושע, שופטים, שמואל, מלכים, תהילים, דברי הימים וגם חלק מספרי הנביאים.

³ *ומשה בן שמונים שנה ואהרן בן שלש ושמנים שנה בדברם אל פרעה (שמות ז).*

1.12 טבלת חניות המסע

מקטעים 1,2	מקטע 3 (פרק לג)
סוכות	סוכות
אתם	אתם
פי-החירות	פי-החירות
מדבר שור	מדבר אתם
מרה	מרה
אילים	אילים
	ים-סוף
מדבר סין	מדבר סין
	דפקה
	אלוש
רפידים	רפידים
מדבר סיני	מדבר סיני
תבערה = קברות התאווה	קברות התאווה
חצרות	חצרות
חניית מדבר פארן (מכאן המרגלים יוצאים)	רתמה
	רימון פרץ
	לבנה
	ריסה
קדש ברנע (לכאן המרגלים חוזרים)	קהלתה
	הר שפר
	חרדה
	מקהלות
	תחת
	תרח
	מיתקה
	חשמונה
	מוסרות
	בני-יעקן
	חור-הגדגד
	יטבתה
	עברונה
	עציון גבר
השנה הראשונה מאז היציאה ממצרים	
38 השנים האבודות – מסע המוות במדבריות ערב	
קדש	קדש
הר הקר	הר הקר
	צלמונה
	פונון
	אבת
ע"י העברים	ע"י העברים
דיבון גד	נמל זרד
	אשד הנחלים
	באר
	מתנה
	נחליאל
עלמן דבלתימה	במות
	הגיא אשר בשדה מואב
מלחמות סיחון ועוג, אך ללא תזוזת המשכן	
הרי העברים לפני נבו	
ערכת מואב, על הירדן	ערכת מואב אשר על ירדן ירחו
השנה ה-40	